

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»
протокол від 25 грудня 2023 р.
№12

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Вступ до фаху»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «молодший бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку

Рекомендовано на засіданні
кафедри інформаційних систем
в управлінні та обліку
27 листопада 2023 р., протокол
№ 9

Розробник: к.е.н., доц., доцент кафедри інформаційних систем в управлінні та
обліку ХОМЕНКО Ганна

Житомир
2023

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 2

Методичні рекомендації для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Вступ до фаху» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «молодший бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування». – Житомир: Житомирська політехніка, 2023. – 32 с.

Укладач: Хоменко Ганна Юріївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку

Рецензенти: Виговська Наталія Георгіївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту
Жиглей Ірина Вікторівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку (протокол № 9 від 27.11.2023 року)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 3

ВСТУП

Мета дисципліни – ознайомити студентів з навчанням у ЗВО, розказати про їхню майбутню професію та надати поради щодо професійного становлення. Основна увага приділяється ознайомленню студентів з основами бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування, професійними вимогами до цих спеціалістів та надаються поради щодо пошуку роботи і працевлаштування.

Завданням дисципліни є оволодіння знаннями цілісної системи у підготовці до обраної спеціальності, визначення особистої цінності в професії та рівня професіоналізму, визначення напрямів аналітичних здібностей, розвитку здатності сприйняття нових знань та самовдосконалення, розуміння історичних коренів своєї професії, усвідомлення вимог професійної етики, набуття надійного та зрозумілого підґрунтя у формуванні іміджу професіонала-бухгалтера у студентські роки.

Досягнення визначених завдань передбачає використання таких **інноваційних навчальних технологій**:

- при проведенні лекцій: проблемні лекції, розгляд окремих дискусійних питань;
- при проведенні практичних занять: круглі столи, робота в малих творчих групах, розгляд ситуаційних завдань, дискусії в малих творчих групах, виконання кейсових завдань.

В результаті вивчення дисципліни **студенти повинні знати**:

- досвід минулого бухгалтерського обліку для кращого усвідомлення системи потрібних практичних знань,
- оволодіння всією важливо інформацією, пов'язаною з роботою підприємства, проведення якісного аналізу і планування його діяльності;
- формування професійних та етичних основ, комунікабельності, виваженості, здатності до продуктивного ділового спілкування.
- особливості розробки раціональних форм організації праці та обслуговування робочих місць;
- раціонально організувати режим праці та відпочинку, здійснити підбір кадрів бухгалтерії;
- організувати методичні та технічні складові облікового процесу;
- значення і складові економічної політики підприємства;
- порядок формування і документального оформлення облікової і договірної політики підприємства;
- порядок ведення бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 4

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО ФАХУ»

Змістовий модуль 1

Еволюція та параметри функціонування бухгалтерського обліку

Тема 1. Ретроспективи становлення і розвитку бухгалтерського обліку і аудиту

Облік у стародавньому світі. Купецький облік у середні віки. Виникнення класичної теорії бухгалтерського обліку. Історичний розвиток теорії і практичного застосування бухгалтерського обліку.

Література: [1, 2, 3, 6, 7, 8, 9]

Тема 2. Позиціонування бухгалтерського обліку в системі економічних відносин

Взаємозв'язок і взаємодія розвитку суспільних продуктивних сил і обліку. Господарський облік і його види. Бухгалтерський облік як система упорядкованого узагальнення інформації про фінансово-господарський стан господарюючих суб'єктів. Бухгалтерський облік і ринок.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 27, 28, 30]

Змістовий модуль 2

Регламентация бухгалтерського обліку та аудиту в Україні

Тема 3. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку і аудиту в Україні

Реформування бухгалтерського обліку в Україні й інтеграція в євро-пейські економічні відносини. Організація бухгалтерського обліку відповідно до вимог законодавчо-нормативних актів. Основні положення Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Поняття про План рахунків бухгалтерського обліку. Огляд і загальні положення національних стандартів бухгалтерського обліку. Бухгалтерська (фінансова) звітність підприємств, установ, організацій.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12]

Тема 4. Права, обов'язки і відповідальність працівників облікової служби підприємства

Організація облікового процесу на підприємствах, в установах і організаціях. Формування структури облікових підрозділів. Організація праці працівників з обліку. Організаційне, правове і технічне забезпечення ведення бухгалтерського обліку. Права, обов'язки і відповідальність працівників з

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 5

обліку. Адміністративна і кримінальна відповідальність службових осіб, відповідальних за ведення бухгалтерського обліку.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 17, 24]

Тема 5. Організація аудиту в Україні

Організація здійснення аудиторських перевірок. Права, обов'язки і відповідальність службових осіб і аудиторів при здійсненні аудиту на підприємствах. Регулювання аудиторської діяльності в Україні.

Література: [1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10]

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 6

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО ФАХУ»

Тема 1. Я студент(ка) Житомирської політехніки

Практичне заняття:

Завдання: 1. Ознайомитись зі змістом Закону України «Про вищу освіту» на сайті <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

– знати значення термінів (ст. 1): академічна доброчесність; академічна мобільність; академічна свобода; вища освіта; заклад вищої освіти; Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС); здобувачі вищої освіти; кваліфікація; компетентність; кредит ЄКТС; освітня програма; результати навчання;

– ознайомитись із змістом наступних статей: 4, 5, 6, 7, 26, 28, 33, 34, 35, 40, 41, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 61, 62, 63, 64.

Завдання 2.

1. Що таке академічна свобода?
2. Дати визначення «Вища освіта»
3. Які типи вищих закладів діють в Україні?
4. Основні посади педагогічних працівників закладів вищої освіти є?
5. На яких принципах проводять діяльність закладу вищої освіти?

Тема 1. Я студент(ка) Житомирської політехніки

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ

1. Що таке академічна доброчесність ?
2. Що таке академічна свобода?
3. Що таке вища освіта?
5. Молодший бакалавр це?
6. Які типи закладів в.о. є?
7. Назвати з чого складається система забезпечення якості вищої освіти в Україні.
8. Дати визначення «Освітній процес»
9. Особами, які навчаються у закладах вищої освіти, можуть бути?

Тести

На тему 1. Я студент університету

№ з/п	Текст запитання	Варіанти відповідей
1	Молодший бакалавр – це:	А. освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні (короткому циклі) вищої освіти і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 7

		освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 120-150 кредитів ЄКТС Б. освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС В. освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми Г. освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра Д. другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях
2	Які рівні вищої освіти існують?	А. початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень; другий (магістерський) рівень Б. початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень В. початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень Г. початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень; другий (магістерський) рівень; третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень; науковий рівень Д. правильна відповідь відсутня
3	Бакалавр – це:	А. освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні (короткому циклі) вищої освіти і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 120-150 кредитів ЄКТС Б. освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС В. освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми Г. освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра Д. другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 8

		впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях
4	Відповідно до Закону України “Про вищу освіту” існують наступні ступені вищої освіти:	А. 1) молодший бакалавр; 2) бакалавр Б. 1) молодший бакалавр; 2) бакалавр; 3) магістр; 4) доктор філософії/доктор мистецтва; 5) доктор наук В. 1) молодший бакалавр; 2) бакалавр; 3) магістр; 4) доктор філософії/доктор мистецтва Г. 1) молодший бакалавр; 2) бакалавр; 3) магістр Д. 1) бакалавр; 2) магістр
5	Університет – це:	А. багатогалузевий (класичний, технічний) або галузевий (профільний, технологічний, педагогічний, фізичного виховання і спорту, гуманітарний, богословський/теологічний, медичний, економічний, юридичний, фармацевтичний, аграрний, мистецький, культурологічний тощо) заклад вищої освіти, що провадить інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти (у тому числі доктора філософії), проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність Б. заклад вищої освіти, що провадить інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти В. галузевий (профільний, технологічний, технічний, педагогічний, богословський/теологічний, медичний, економічний, юридичний, фармацевтичний, аграрний, мистецький, культурологічний тощо) заклад вищої освіти, що провадить інноваційну освітню діяльність, пов'язану з наданням вищої освіти на першому і другому рівнях за однією чи кількома галузями знань, може здійснювати підготовку на третьому і вищому науковому рівнях вищої освіти за певними спеціальностями, проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність Г. заклад вищої освіти або структурний підрозділ університету, академії чи інституту, що провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям ступеня бакалавра та/або молодшого бакалавра, проводить прикладні наукові дослідження та/або творчу мистецьку діяльність Д. правильна відповідь відсутня
6	Які типи закладів вищої освіти існують відповідно до Закону України “Про вищу освіту”?	А. університет Б. академія В. інститут Г. коледж Д. відповіді А, Б, В, Г

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 9

7	В Україні присвоюються такі вчені звання:	А. старший дослідник Б. доцент В. професор Г. доцент, професор Д. старший дослідник, доцент, професор
8	Яка шкала оцінювання згідно ECTS?	А. (А) - відмінно; (Б) – дуже добре; (С) – добре; (Д) – задовільно; (Е) – достатньо; (FХ) – незадовільно, треба попрацювати Б. (А) - відмінно (В) – дуже добре; (С) – добре; (Д) – задовільно; (Е) – достатньо; (FХ) – незадовільно, треба попрацювати; (F) – незадовільно, потрібна серйозна подальша робота (повторне навчання) В. (А) – відмінно; (ВС) – добре; (ДЕ) – задовільно; (FХ) – незадовільно, потрібно попрацювати Г. (А) відмінно – 90-100 балів; (ВС) добре – 71-89 балів; (ДЕ) задовільно – 51-60 бали; (FХ) – незадовільно 25-50 балів; (F) незадовільно – 0-24 бали Д. (А) – відмінно; (ВС) – добре; (ДЕ) – задовільно; (FХ) – незадовільно; (F) – незадовільно
9	Факультет – це:	А. структурний підрозділ закладу вищої освіти, що об'єднує не менш як три кафедри та/або лабораторії, які в державних і комунальних закладах вищої освіти у сукупності забезпечують підготовку не менше 200 здобувачів вищої освіти денної форми навчання Б. структурний підрозділ закладу вищої освіти, що об'єднує не менш як дві кафедри та/або лабораторії, які в державних і комунальних закладах вищої освіти у сукупності забезпечують підготовку не менше 200 здобувачів вищої освіти денної форми навчання В. структурний підрозділ закладу вищої освіти, що об'єднує не менш як три кафедри та/або лабораторії, які в державних і комунальних закладах вищої освіти у сукупності забезпечують підготовку не менше 300 здобувачів вищої освіти денної форми навчання Г. структурний підрозділ закладу вищої освіти, що об'єднує не менш як чотири кафедри та/або лабораторії, які в державних і комунальних закладах вищої освіти у сукупності забезпечують підготовку не менше 300 здобувачів вищої освіти денної форми навчання Д. структурний підрозділ закладу вищої освіти, що об'єднує не менш як три кафедри та/або лабораторії, які в державних і комунальних закладах вищої освіти у сукупності забезпечують підготовку не менше 100 здобувачів вищої освіти денної форми навчання
10	Кафедра – це:	А. базовий структурний підрозділ закладу вищої освіти державної (комунальної) форми власності (його філій, інститутів, факультетів), що провадить освітню, методичну та/або наукову діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією) чи міжгалузевою групою спеціальностей, до складу якого входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання Б. базовий структурний підрозділ закладу вищої освіти, до складу якого входить не менше десяти науково-педагогічних працівників,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 10

	для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання В. базовий структурний підрозділ закладу вищої освіти державної (комунальної) форми власності, що провадить освітню, методичну та/або наукову діяльність, до складу якого входить не менше двох науково-педагогічних працівників Г. базовий структурний підрозділ закладу вищої освіти, до складу якого входять науково-педагогічні працівники, для яких кафедра є основним місцем роботи Д. базовий структурний підрозділ закладу вищої освіти державної (комунальної) форми власності, до складу якого входить не менше семи науково-педагогічних працівників
--	---

Практичне заняття 3

Тема 2. Організація бізнесу в Україні

Загальні закони «Про підприємництво», «Про підприємства в Україні» поширюються на всі підприємства і на всіх підприємців.

Види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню (відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», № 222-VIII від 02.03.2015 р.)

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Що таке бізнес?
2. Які ознаки бізнесу?
3. Хто такий бізнесмен?
4. Що таке підприємництво?
5. Елементи бізнесу?
6. Що є метою бізнесу?
7. Що собою представляє виробниче підприємство?
8. Що таке комерційне підприємство?
9. Назвіть слабкі сторони, які притаманні підприємцям.
10. Що таке ліцензія?
11. Що таке «державний» бізнес?
12. Що таке «споживчий» бізнес?

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Виникнення та еволюція поняття «підприємництво».
2. Історичний досвід розвитку підприємництва.
3. Основні функції підприємництва та комплексна характеристика його сучасної сутності.
4. Рушійні сили підприємництва.
5. Умови та принципи підприємницької діяльності.
6. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва.
7. Сутність та структура економічної власності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 11

8. Що таке «успіх у житті».
9. Шлях до успіху в бізнесі.
10. Шляхи досягнення матеріального благополуччя.
11. Психологія успіху.
12. Слабкі сторони, які присутні підприємцям.
13. Причини невдачі в бізнесі.
14. Роль бізнесу в сучасній економіці.
15. Найважливіші передумови розвитку бізнесу і підприємницької діяльності.
16. Підприємництво та цілі соціально-економічного розвитку України.
17. Види інфляції та її вплив на розвиток підприємництва.
18. Основні елементи інфраструктури товарного ринку.
19. Необхідність та сутність державної підтримки підприємництва.
20. Напрямки фінансової підтримки підприємницьких структур.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Тести на тему: Організація бізнесу в Україні

№ з/п	Текст запитання	Варіанти відповідей
1	Розвинена економіка – це	а) економіка з активним втручанням держави в процес матеріального виробництва; б) економіка, в якій поєднується дія законів з державним регулюванням; в) економіка, де головним суб'єктом регулювання економічних процесів є держава, а зв'язки формуються на основі директивних планів; г) економічно неоднорідна структура господарства, в якій одночасно функціонують різні соціально-економічні уклади.
2	У командній економіці немає:	а) установлених чиновниками цін; б) планування від досягнутого; в) орієнтації виробника, в основному, на платоспроможний попит; г) несправедливого розподілу благ.
3	Ствердження, що «як економічна категорія бізнес втілює в собі економічні відносини суб'єктів господарювання різноманітних форм власності, реально що беруть участь у ринковому процесі»:	а) правильне; б) неправильне.
4	* Напрямки створення малого бізнесу, які передбачені законом:	а) роздержавлення; б) будівництво нових малих підприємств; в) продаж магазинів у власність громадян; г) виготовлення тютюнових виробів; д) розукрупнення виробничих об'єднань; е) створення та утримання ігорних закладів;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 12

		ж) виробництво та торгівля алкогольними напоями; з) продаж у власність громадян підприємств суспільного харчування; і) організація азартних ігор; к) виготовлення і реалізація медикаментів і хімічних речовин.
5	Мета бізнесу – це:	а) прибуток; б) задоволення потреб споживача; в) задоволення власних потреб; г) потреба бути необхідним суспільству.
6	* Бізнесом є:	а) служба в державних установах; б) діяльність, яка передбачає залучення власних коштів, або опосередковану участь у справі; в) робота по найму у компанії; г) володіння акціями компанії; д) праця на власному підприємстві.
7	* Визначальними рисами бізнесу є:	а) ініціативність; б) самостійність у прийнятті рішень; в) креативність; г) відсутність ризиків у прийнятті рішень; д) інертність.
8	* Підприємництво здійснюється на основі таких принципів:	а) вільний вибір виду підприємницької діяльності; б) вільне планування; в) вільне ціноутворення; г) вільний вибір місця розташування бізнесу; д) вільне розпорядження прибутком (після сплати податків).
9	* Активізація бізнесу приводить до:	а) поліпшення стану суспільного виробництва; б) розповсюдження екстенсивних шляхів розвитку виробництва; в) формування нового типу економічної поведінки.
10	Бізнес існує окремо від підприємництва:	а) так; б) ні.
11	* Система бізнесу як система господарювання охоплює такі елементи:	а) підприємницький бізнес; б) державний бізнес; в) споживчий бізнес. г) страховий бізнес; д) ризиковий бізнес.
12	Основою споживчого бізнесу є:	а) загальнодержавна власність на засоби виробництва, інформація, грошові ресурси, цінні папери; б) приватна власність на предмети споживання і послуги.
13	Підприємництво, яке пов'язане з обміном, розподілом і	а) комерційне підприємництво; б) фінансове підприємництво;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 13

	споживанням товарів через торгові установи та біржі:	в) державне підприємництво; г) виробниче підприємництво.
14	* Суб'єкти підприємницької діяльності це:	а) громадяни України; б) юридичні особи; в) іноземці; г) особи без громадянства.
15	* Мають право бути підприємцями такі суб'єкти:	а) спільні підприємства; б) громадяни; в) громадяни інших держав; г) іноземні держави; д) військовослужбовці; е) посадові особи органів державної безпеки; ж) особи, що мають непогашену судимість за злочин; з) релігійні установи; і) посадові особи органів державного арбітражу, державного нотаріату; к) посадові особи органів державної влади і управління, які повинні здійснювати контроль за діяльністю підприємств.
16	Суб'єктами підприємницької діяльності є організації, які на основі юридично відокремленого майна (в межах своєї господарської компетенції) безпосередньо здійснюють господарську діяльність:	а) так; б) ні.
17	Суб'єкт підприємництва – юридична особа, яка може бути притягнута до таких видів юридичної відповідальності:	а) майнова; б) кримінальна; в) адміністративна; г) дисциплінарна; д) матеріальна.
18	* Власність в Україні має такі форми:	а) державна; б) особиста; в) колективна; г) індивідуальна; д) приватна; е) змішана; ж) комунальна.
19	* Відповідно до форм власності в Україні є такі види підприємств:	а) сімейне; б) індивідуальне; в) приватне; г) колективне; д) державне; е) спільне; ж) комунальне; з) змішане.
20	Перелік видів господарської	а) постановою Кабінету Міністрів України;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 14

	діяльності, що підлягають ліцензуванню, а також перелік видів діяльності, підприємництво в яких забороняється, встановлюється:	б) розпорядженням відповідного міністерства (відомства); в) виключно законом.
21	Ствердження: «Ліцензія – це спеціальний документ, який видається підприємцю компетентним державним органом та надає право на здійснення окремих видів діяльності»:	а) правильне; б) неправильне.
22	* Не можуть здійснюватися без спеціального дозволу (ліцензії) такі види підприємницької діяльності:	а) медична практика; б) юридична практика; в) виробництво радіоапаратури; г) посередницька діяльність з приватизаційними паперами; д) виготовлення цінних паперів, грошових знаків і знаків поштової оплати; є) виробництво харчової продукції; ж) освітні послуги з підготовки магістрів.
23	Ствердження, що «бізнес як система господарювання – це відносини між людьми»:	а) правильне; б) неправильне.
24	Підприємництво – це:	а) діяльність однієї особи або групи осіб на свій страх і ризик; б) діяльність однієї особи на свій страх і ризик для отримання прибутку; в) господарська діяльність однієї особи або групи осіб для досягнення економічних і соціальних результатів з метою отримання прибутку; г) господарська діяльність однієї особи або групи осіб для встановлення ділових відносин.
25	Ствердження, що «під бізнесом треба розуміти трансформацію ідеї в будь-який товар, що продається товар або послугу»:	а) правильне; б) неправильне.
26	Підприємництво, яке охоплює обіг і обмін вартостей, це:	а) виробниче підприємництво; б) комерційне підприємництво; в) фінансове підприємництво; г) державне підприємництво
27	Діяльність, яка спрямована на отримання прибутку через виробництво, реалізацію та виконання робіт і послуг, це:	а) виробниче підприємництво. б) комерційне підприємництво; в) фінансове підприємництво; г) державне підприємництво.
28	Основою державного бізнесу є:	а) загальнодержавна власність на засоби виробництва, інформацію, грошові ресурси, цінні папери;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 15

		б) приватна власність на предмети споживання і послуги.
29	Бізнес, який здійснюється всіма громадянами з метою одержання товарів та послуг через самостійний пошук виробників і продавця на основі максимальної вигоди, це:	а) підприємництво; б) державний бізнес; в) споживчий бізнес.
30	Поняття: «бізнес» та «підприємництво» тотожні:	а) так; б) ні.

ТЕМИ РЕФЕРАТИВ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Виникнення та еволюція поняття «підприємництво».
2. Історичний досвід розвитку підприємництва.
3. Основні функції підприємництва та комплексна характеристика його сучасної сутності.
4. Рушійні сили підприємництва.
5. Умови та принципи підприємницької діяльності.
6. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва.
7. Сутність та структура економічної власності.
8. Що таке «успіх у житті».
9. Шлях до успіху в бізнесі.
10. Шляхи досягнення матеріального благополуччя.
11. Психологія успіху.
12. Слабкі сторони, які присутні підприємцям.
13. Причини невдачі в бізнесі.
14. Роль бізнесу в сучасній економіці.
15. Найважливіші передумови розвитку бізнесу і підприємницької діяльності.
16. Підприємництво та цілі соціально-економічного розвитку України.
17. Види інфляції та її вплив на розвиток підприємництва.
18. Основні елементи інфраструктури товарного ринку.
19. Необхідність та сутність державної підтримки підприємництва.
20. Напрямки фінансової підтримки підприємницьких структур.

Практичне заняття 4

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Що таке «власність»?
2. Опишіть роль малого бізнесу у розвитку економіки країни.
3. Надайте характеристику стану малого бізнесу України на сучасному етапі.
4. Який основний спонукальний мотив підприємницької діяльності?
5. Який механізм отримання ліцензії на підприємницьку діяльність?

ВИКОНАННЯ ТВОРЧО-ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 16

Завдання 1 Згадайте знайомих підприємців та назвіть їх особистісні і професійні якості, які є важливими складовими успішного бізнесу.

Завдання 2 Подумайте і спробуйте уявити, як зміниться життя, коли ви станете підприємцем (до 10 хв.) Записати перше, що спаде на думку.

1. Що позитивного я отримаю, коли стану підприємцем?
2. Що нового з'явиться у моєму житті?
3. Як підприємницька діяльність вплине на мій стиль життя?
4. Чи зміниться ставлення моїх знайомих до мене?
5. Як вплине моя підприємницька діяльність на самооцінку?
6. Які можливості відкриє для мене підприємницька діяльність?
7. Що я зможу собі дозволити, чого не дозволяв(ла) раніше?

Завдання 4: визначення цілей. Жодним чином не обмежуючи себе, запишіть у стовпчик не менше 6 бажань, здійснити які ви поки ще не змогли через певні причини. Подумайте, про що ви мрієте, чого прагнете і чим хотіли б займатися у майбутньому. Навпроти кожного бажання визначте позицію за ступенем важливості та значущості від 1 до 6 (якщо прагнень у вас не більше 6): 1 – найважливіше, 6 – найменш важливе.

Із наведеного переліку виберіть не більше 4 цілей, яких ви можете досягти упродовж року (12 міс.)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Підкресліть, будь ласка, 3 основних ваших мети (від 1 до 3), як ви оцінюєте ваші бажання і прагнення їх досягти. Інакше кажучи, те, що ви виділили вашою метою чи мрією...

ТЕСТ

Оцінка здібностей та можливостей до підприємництва

№ з/п	Питання	Так	Ні
1	Чи вмієте ви доводити почату справу до кінця, незважаючи на всі перешкоди?		
2	Чи вмієте ви настояти на прийнятті рішення або вас легко переконати		
3	Чи любите ви брати на себе відповідальність, керувати		
4	Чи користуєтесь ви повагою і довірою своїх колег		
5	Ви здорові		
6	Чи готові ви спілкуватися і працювати з людьми		
7	Чи готові ви працювати від зорі до зорі, не отримуючи		

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 17

	негайної віддачі		
8	Чи вмієте ви переконувати і заражати своєю впевненістю в правильності обраного шляху інших		
9	Чи зрозумілі вам ідеї і думки інших		
10	Чи є у вас досвід роботи в тій області, в якій ви хочете почати справу		
11	Чи знайомі ви з діючими правилами оподаткування, калькуляції заробітної плати, складання декларації про доходи, ведення бухгалтерського обліку		
12	Чи буде у вашій місцевості попит на товар або послугу, які ви збираєтеся запропонувати		
13	Чи є у вас хоча б базова підготовка в області маркетингу та фінансів		
14	Чи добре йдуть справи у вашій місцевості у інших підприємців вашого профілю		
15	Чи є у вас на прикметі приміщення, яке можна орендувати		
16	Чи володієте ви достатніми фінансовими засобами, щоб підтримати своє підприємство протягом першого року його існування		
17	Чи володієте ви достатньою початковим капіталом		
18	Чи є у вас на прикметі постачальники необхідних вам матеріалів		
19	Чи є у вас на прикметі розумні фахівці, що володіють досвідом і знаннями, яких не вистачає вам		
20	Чи впевнені ви в тому, що мати власну справу – це головна ваша мрія		

Підведення підсумків тестування:

Кожна позитивна відповідь оцінюється 1 балом

Кількість балів	Відповідні здібності та можливості до підприємництва
20-17	Маєте всі необхідні якості та можливості до підприємництва
16-13	Шанси на успіх в якості підприємця не так очевидні
Менше 13	Ваші шанси домогтися успіху в якості підприємця, мабуть, невеликі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 18

Практичне заняття 5

Тема: Основи організації підприємництва в Україні: поняття, законодавча база, суб'єкти, об'єкти та види

Закон України «Про підприємства в Україні», містить норми господарського або цивільного (ст. ст. 10, 20, 21), адміністративного (ст. 16), фінансового (ст. 18, 23, 24), трудового (ст. 19) та інших галузей права.

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Що таке підприємництво?
2. Які є суб'єкти підприємництва?
3. Принципи підприємницької діяльності?
4. Які є умови для розвитку підприємницької діяльності?
5. Які є види підприємств?
6. Дати визначення терміну «Фізична особа підприємець».
7. Які є види та об'єднання підприємств відповідно до форми власності?
8. Дати визначення терміну «Господарські підприємства»
9. Дати визначення терміну «Промислово фінансова група»
10. Дати визначення терміну «Асоційовані підприємства»
11. Дати визначення терміну «Асоціація»
12. Дати визначення терміну «Державне господарство»
13. Дати визначення терміну «Концерн»
14. Дати визначення терміну «Корпорація»
15. Дати визначення терміну «Консорціум»
16. Дати визначення терміну «Холдингова компанія»
17. Дати визначення терміну «Господарське товариство»
18. Дати визначення терміну «Акціонерне товариство»

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Державна підтримка малого бізнесу.
2. Антимонопольна підтримка.
3. Основні напрямки державної підтримки підприємництва.
4. Зарубіжний досвід підтримки малого бізнесу.
5. Проблеми розвитку малого бізнесу на сучасному етапі.
6. Роль комерційних банків у сучасній економіці.
7. Характеристика стану платоспроможності та структури попиту споживачів (населення) на сьогоднішній день в Україні.
8. Сутність та структура економічної власності.
9. Формування сприятливого середовища для розвитку підприємницької діяльності.
10. . Етика підприємництва та соціальна відповідальність у бізнесі. Діловий етикет. Етика управління.
11. Методи досягнення конкурентних переваг у бізнесі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 19

12. Світові рейтинги конкурентоспроможності бізнесу: місце України.
13. Сутність фанк-бізнесу.

Практичне заняття 6

Тема: Основи організації підприємництва в Україні: поняття, законодавча база, суб'єкти, об'єкти та види

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Які є принципи підприємницької діяльності
2. Які закони регламентують підприємницьку діяльність?
3. Які документи подають для державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності - юридичної особи подаються?
4. Розшифрувати «КВЕД»
5. Що таке класифікація видів економічної діяльності?
6. Основне призначення КВЕД?
7. Дати визначення терміну «Послуги»
8. Дати визначення терміну «Товари»
9. Дати визначення терміну «Продукція»
10. Дати визначення терміну «Аутсорсинг»
11. Дати визначення терміну «Виробництво»

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Державна підтримка малого бізнесу
2. Зарубіжний досвід підтримки малого бізнесу
3. Сутність та структура економічної власності
4. Методи досягнення конкурентних переваг у бізнесі
5. Проблеми розвитку малого бізнесу на сучасному етапі
6. Антимонопольна підтримка

Завдання 1

№ з/п	Питання	Відповідь
1	А. Підприємство	1. тимчасове статутне об'єднання підприємств для досягнення його учасниками певної спільної господарської мети (реалізації цільових програм, науково-технічних, будівельних проектів тощо).
2	Б. Промислово-фінансова група	2. є статутне об'єднання підприємств, а також інших організацій, на основі їх фінансової залежності від одного або групи учасників об'єднання, з централізацією функцій науково-технічного і виробничого розвитку, інвестиційної, фінансової, зовнішньоекономічної та іншої діяльності.
3	В. Консорціум	3. є договірне об'єднання, створене на основі інтеграції виробничих, наукових і комерційних інтересів об'єднаних

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 20

		підприємств з делегуванням ними окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників органам управління корпорації.
4	Г. Концен	4. є об'єднанням, яке створюється за рішенням Кабінету Міністрів України на певний строк з метою реалізації державних програм розвитку пріоритетних галузей виробництва і структурної перебудови економіки України, включаючи програми згідно з міжнародними договорами України, а також з метою виробництва кінцевої продукції.
5	Д. Холдинговою компанією	5. це група суб'єктів господарювання-юридичних осіб, пов'язаних між собою відносинами економічної та/або організаційної залежності у формі участі в статутному фонді та/або управлінні.
6	Ж. Корпорація	6. самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної, іншої господарської діяльності в порядку, передбаченому цим Кодексом та іншими законами
7	З. Асоційовані підприємства	7. є суб'єкт господарювання, що володіє контрольним пакетом акцій дочірнього підприємства.

Практичне заняття 7

Тема: Основи організації підприємництва в Україні: поняття, законодавча база, суб'єкти, об'єкти та види

Розгляд Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»

ТЕМИ РЕФЕРАТИВ

1. Сутність та структура економічної власності
2. Методи досягнення конкурентних переваг у бізнесі

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що таке державна реєстрація?
2. Які документи необхідно надати для проведення державної реєстрації юридичної особи?
3. Які документи необхідно надати для проведення державної акціонерного товариства?
4. Що таке витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб?
5. Фізична особа це?
6. Портал електронних сервісів це?
7. На яких принципах базується державна реєстрація?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 21

Практичне заняття 8

Тема: **Основи організації підприємництва в Україні: поняття, законодавча база, суб'єкти, об'єкти та види**

ТЕМИ РЕФЕРАТИВ

1. Проблеми розвитку малого бізнесу на сучасному етапі
2. Антимонопольна підтримка
3. Підприємницьке середовище в Україні.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Які види підприємницького середовища є?
2. Які чинники підприємницького середовища є?
3. Які є підстави для відмови у державній реєстрації?
4. Які строки розгляду документів, поданих для державної реєстрації?
5. Які документи, подаються заявником для державної реєстрації фізичної особи – підприємця?

Завдання 1. Обговорити підприємницькі новини за останній тиждень. (На вибір України чи світу)

Практичне заняття 9

Тема: **Зародження та розвиток бухгалтерського обліку,**

ТЕМИ РЕФЕРАТИВ

1. Розвиток бухгалтерського обліку в Україні
2. Становлення бухгалтерського обліку в Римі
3. Історичне становлення бухгалтерського обліку в Єгипті
4. Історичне становлення бухгалтерського обліку в Китаї
6. Історичне становлення бухгалтерського обліку в Греції
7. Історичне становлення бухгалтерського обліку в арабських країнах
8. Історичне становлення бухгалтерського обліку в Іспанії

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Дати визначення «Бухгалтерський облік».
2. До якого періоду відносять початок бухгалтерського обліку?
3. Розказати про періодизацію розвитку бухгалтерського обліку.
4. Кого називають засновником бухгалтерського обліку?
5. Якими були перші зразки бухгалтерських документів?
6. Розказати про бухгалтерський облік на русі.
7. Яка подія відбулася з бухгалтерським обліком в Іспанії у XIII ст. ?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 22

8. Які особливості обліку стародавнього Риму?
9. Яка була реформа Сервія Тулія в стародавньому Римі?
10. Які особливості розвитку бухгалтерського обліку в Стародавньому Єгипті?

Практичне заняття 9

Тема: Зародження та розвиток оподаткування ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розказати процес виникнення податків;
2. Розказати історію формування податкової системи України;
3. Що таке полюддя?
4. Що таке стація?
5. Що таке подушне?
6. Назвати Державні органи, які регулюють податки та встановлюють їх % ставку.
7. Назвіть сучасне трактування терміну "податок"

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Завдання 1. Розглянути Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України : документ 2755-17, редакція від 01.01.2018 року. URL : www.rada.gov.ua

Практичне заняття 10

Тема: Бізнес-планування. Державна реєстрація суб'єктів господарювання. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що таке бізнес план?
2. Пояснити важливість розробки бізнес-плану.
3. Які є критерії бізнес плану?
4. Яка послідовність розробки бізнес плану?
5. Розказати структуру бізнес плану.
6. Що таке резюме компанії, та що в нього входить?

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Завдання 1. Написати резюме для компанії.

Завдання 2. Пройти тестові завдання.

Тестове завдання 1

*Примітка: питання, позначені позначкою *, мають декілька правильних відповідей.*

Визначить правильну відповідь:

1. Головна мета написання бізнес-плану:

- а) довести економічну доцільність створення даного бізнесу;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 23

- b) визначити послідовність дій при створенні даного;
- c) знайти можливих зацікавлених партнерів у здійсненні бізнесу;
- d) визначити планові показники розвитку бізнесу.

2. Резюме у бізнес-плані це:

- a) зміст бізнес-плану;
- b) Перелік розділів;
- c) Короткий опис проекту бізнес-плану;
- d) Перелік основних показників.

3. * Розроблений бізнес-план повинен відповідати наступним критеріям:

- a) Обсягом не менш 20 сторінок машинописного тексту;
- b) Точність представлених даних;
- c) Простота структури бізнес-плану;
- d) Корисність;
- e) Самостійна розробка підприємцем;
- f) Завірений в установленому порядку і узгоджений з усіма партнерами.

4. * Вкажіть основні причини розробки бізнес-плану:

- a) Для представлення у податкову службу;
- b) Для представлення у місцеву адміністрацію;
- c) Для отримання дозволу на ведення бізнесу від пожежної інспекції та санепідемстанції;
- d) Для власного використання підприємцем;
- e) Для отримання позикових коштів (в банку);
- f) Для подання до центру зайнятості для отримання одноразової допомоги для започаткування власного бізнесу.

5. Бізнес-план – це:

- a) Звіт маркетингового дослідження за певний період;
- b) Фінансовий план по створенню нових видів бізнесу;
- c) Комплексний документ планування діяльності на певний період часу;
- d) Стратегічний план розвитку бізнесу;
- e) План розвитку бізнесу, необхідний для освоєння нових сфер діяльності, створення нових видів бізнесу.

Тестове завдання 2

*Примітка: питання, позначені позначкою *, мають декілька*

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 24

правильних відповідей.

Визначить правильну відповідь:

1. Ким затверджується положення про державну реєстрацію підприємництва?

- а) Міністерством юстиції України;
- б) Верховною Радою України;
- в) органами місцевого самоврядування;
- г) Кабінетом Міністрів України.

2. * Підприємство набуває прав юридичної особи:

- а) з моменту підписання установчих документів;
- б) від дня його державної реєстрації;
- в) з моменту відкриття розрахункових та інших банківських рахунків;
- г) з дня отримання печатки.

3. * Обов'язковими ознаками юридичної особи є:

- а) організаційна оформленість;
- б) майнова відокремленість;
- в) матеріальна відповідальність;
- г) виступ від свого імені у господарських відносинах;
- д) обов'язкова наявність філій у складі юридичної особи.

4. Реєстрація підприємницької діяльності фізичної особи підприємця здійснюється обов'язково:

- а) реєстратором за місцем реєстрації (проживання) ФОП;
- б) реєстратором незалежно від місця реєстрації ФОП;
- в) реєстратором за місцем знаходження ФОП;
- г) реєстратором незалежно від місця проживання та реєстрації ФОП.

5. Реєстрація підприємницької діяльності юридичної особи здійснюється:

- а) реєстратором за місцем фактичного знаходження підприємства (юридичної особи);
- б) реєстратором за місцем проживання засновників підприємства;
- в) реєстратором за місцем реєстрації засновників підприємства;
- г) реєстратором незалежно від місця проживання та реєстрації засновників.

6. Чи є обов'язковим виготовлення печатки для фізичної особи-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 25

підприємця?

- а) вірно;
- б) не вірно.

7. Чи є обов'язковим виготовлення печатки для юридичної особи?

- а) вірно;
- б) не вірно.

8. *Реєстраційні документи надаються державному реєстратору:

- а) особисто;
- б) надсилаються поштовим відправленням;
- в) електронним документом.

9. Чи є обов'язковим відкриття рахунку (рахунків) у банківській установі для фізичної особи-підприємця:

- а) так;
- б) ні.

9. Чи можливо здійснювати реєстрацію ФОП шляхом відправки необхідних документів для реєстрації поштою замовленим листом?

- а) так;
- б) ні.

10. Фермерське господарство можливо зареєструвати у вигляді:

- а) юридичної особи;
- б) фізичної особи-підприємця;
- в) юридичної чи фізичної особи-підприємця.

11. Для державної реєстрації фермерського господарства потрібно мати документи про наявність земельної ділянки у власності чи в оренді?

- а) да;
- б) ні;
- в) можливо оформити документи про володіння чи оренду земельної ділянки після державної реєстрації суб'єкта підприємництва.

12) Який документ повинна отримати юридична чи фізична особа після державної реєстрації?

- а) свідоцтво про державну реєстрацію;
- б) витяг з Єдиного державного реєстру;
- в) виписку з Єдиного державного реєстру.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 26

Практичне заняття 11

Тема: Механізм створення власної справи

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розказати етапи створення власної справи.
2. Як можна формувати первісний капітал?
3. Які ви знаєте прийоми до формування нової назви підприємства?
4. Дати визначення терміну «Логотип».
5. З яких елементів складається логотип?

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Що може слугувати передумовою створення власної справи?
2. Які стадії проходить процес організації нового підприємства?
3. Що собою являє підприємницька ідея та стимули до її виникнення?
4. Перерахуйте критерії вибору бізнес-ідеї.
5. Які види бізнес-ідей Вам відомі?
6. Яким цілям підприємницької діяльності має відповідати бізнес-ідея при її виборі?
7. Які можливі джерела фінансування бізнес-ідеї визначають в економічній літературі?
8. Які витрати включаються до витрат на заснування власної справи?
9. Що таке початковий капітал підприємства та які особливості його утворення?
10. Які існують законодавчі обмеження при формуванні назви підприємства?
12. Що таке логотип та з чого він складається?
13. Що прийнято розуміти під «торговою маркою», її типи та умови реєстрації?
14. Здійсніть порівняння понять «торгова марка» та «бренд».
15. Які установчі документи необхідні для реєстрації власної справи?

ПЕРЕВІРКА ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

- 1) Виписати коди видів діяльності власного підприємства згідно КВЕД
- 2) Сформулювати наступні пункти бізнес-плану по власному підприємству:
 1. Інформація про підприємство (підприємця-фізичну особу).
 2. Характеристика продукції, робіт, послуг, які ініційовані проектом.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 27

Практичне заняття 12

Тема: Механізм створення власної справи

Розв'язання конкретних завдань:

Завдання 1

Розробіть схему організаційної структури вашої організації, в якій слід відобразити:

1. рівні управління організацією (суспільства);
2. структурні підрозділи;
3. взаємозв'язок структурних підрозділів.

Опишіть функції кожного з підрозділів

Відобразіть на схемі матеріальні, фінансові та інформаційні потоки.

Опишіть всіх необхідних фахівців, необхідних для реалізації бізнес-проекту, із зазначенням спеціальності та досвіду роботи.

Кандидати до складу команди проекту і їх характеристика

Кандидат	Характеристика

Завдання 2

Проаналізуйте наявні у вас фінансові ресурси та шляхи залучення коштів для реалізації вашого проекту.

Проаналізуйте кредитні пропозиції для бізнесу відомих вам банків, вибравши найбільш задовольняє ваші запити.

Завдання 3

Спробуйте скласти календарний план реалізації вашого бізнеспроектів. Вкажіть всі етапи робіт від складання технічних завдань до завершення його реалізації. Терміни вказуються в місцях з початку першого місяця реалізації проекту.

Завдання 4

Спробуйте розробити рекламну кампанію вашого бізнеспроектів за схемою:

- 1) формулювання основної думки рекламної кампанії;
- 2) вибір візуальних образів і об'єктів, з якими буде асоціюватися ваш бізнес-проект;
- 3) вибір форми доведення рекламної інформації до споживача (телевізійні ролики, публікації і т. П.).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 28

Практичне заняття 13

**Тема: Зародження та розвиток бухгалтерського обліку.
Зародження та розвиток оподаткування.**

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Дати визначення «Бухгалтерський облік»;
2. Розказати, що зображено на гербу бухгалтерського обліку, та яке значення має;
3. Розказати періодизацію розвитку бухгалтерського обліку;
4. Назвати видатних вчених бухгалтерського обліку;
5. На чому відображали бухгалтерські операції в давні часи?
6. Розказати про процес виникнення та встановлення податків;
7. Розказати історію формування податкової системи України;
8. Що таке полюддя?
9. Що собою представляє податок «поплужне»?
10. Що таке мито?
11. Дати визначення «Стація»?
12. Дати визначення «Подушне»
13. Розказати які органи державної влади контролюють та формують податки?

ТЕМИ ДОПОВІДЕЙ

1. Історія появи та розвитку бухгалтерського обліку в Україні;
2. Історія бухгалтерського обліку в стародавньому Китаю;
3. Бухгалтерський облік в стародавній Греції;
4. Бухгалтерський облік в стародавніх арабських країнах.

Практичне заняття 14

**На тему: Основи бухгалтерського обліку на підприємстві.
Бухгалтер: права, обов'язки, відповідальність.**

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Дати визначення «Баланс»
2. Дати визначення «Бухгалтер»
3. Дати визначення «Бухгалтерська звітність»
4. Дати визначення «Користувачі бухгалтерської інформації»
5. Розказати передумови перетворення бухгалтерського обліку в науку
6. Що собою представляє управлінська верхівка підприємства (хто туди входить)
7. Розказати про користувачів бухгалтерської інформації.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 29

8. З якого моменту починається ведення бухгалтерського обліку на підприємстві?

9. Які завдання та обов'язки бухгалтера?

10. Яку відповідальність несе бухгалтер?

11. Які права має головний бухгалтер?

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

1. Пройти тест «Основи бухгалтерського обліку на підприємстві»

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними методами навчання в процесі викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є:

- 1) лекції з використанням ілюстративного роздаткового матеріалу та мультимедійних технологій;
- 2) семінарські заняття;
- 3) індивідуальні заняття (консультації, комплексне практичне індивідуальне завдання, вирішення ситуаційних завдань);
- 4) самостійна робота студентів.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

В процесі вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» використовуватимуться наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання виконання КППЗ;
- підсумковий залік;
- інше.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Вступ до фаху» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Залікова модульна оцінка визначається як середня арифметична зі всіх поточних оцінок, одержаних студентом протягом відповідного періоду навчання (оцінки з поточного опитування, тестового контролю, модульних контрольних робіт, розрахунково-графічних завдань, індивідуальних завдань, рефератів тощо).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 30

ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Опорний конспект лекцій	1 – 5
2.	Лекції (електронний варіант)	1 – 5
3.	Ілюстративний матеріал (паперовий варіант)	1 – 5
4.	Ілюстративний матеріал (електронний варіант)	1 – 5
5.	Завдання до виконання практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи	1 – 5
6.	Методичні вказівки до виконання практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи	1 – 5
7.	Методичні вказівки та завдання до виконання конт- рольних робіт студентами заочної форми навчання	1 – 5

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 31

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Основна:

1. Вступ до фаху: Навчальний посібник / А. Г. Загородній та ін. Друге видання, доопрацьоване і доповнене. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 288 с.
2. Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: навч. посібник / Т. В. Момот, О. В. Харламова, Г. М. Бреславська; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. - Х.: ХНАМГ, 2012. – 317 с.
3. Загородній А.Г. Облік і аудит: вступ до фаху : навч. посібник / А.Г. Загородній, Г.І. Кіндрацька, Л.М. Пилипенко та ін.; за заг. ред. А.Г. Загороднього. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 272 с.
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV (із змінами і доповненнями).
5. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993 року № 3126- XII (із змінами і доповненнями).
6. Казанова М. Професія «Бухгалтер». – Х.: Фактор, 2008. – 192 с.
7. Ковальчук Т. М. Облік і аудит: Вступ до спеціальності. Практикум. – Чернівці: Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2006. – 141с.
8. Левочко М. Т. Вступ до спеціальності облік і аудит: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів з напрямку підготовки «Облік і аудит»] / [Укл. М. Т. Левочко]. – К.: Вид-во ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2009. – 295с.
9. Лень В. С. Облік і аудит. Вступ до фаху : навч. посіб. / В. С. Лень, В. А. Нехай. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
10. Національні нормативи аудиту. Кодекс професійної етики аудиторів України. – К.: Видавництво «Основа», 2013. – 274 с.
11. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені наказами Міністерства фінансів України.
12. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291 (із змінами і доповненнями).

Додаткова:

13. Первинний та аналітичний облік на підприємстві. Навчальний посібник / Гарасим П.М., Журавель Г.П., Бруханський Р.Ф., Хомин П.Я. – Тернопіль, – 2005. – 464 с.
14. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04- 05.02/2/071.00.1/МБ/ВК2.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 32 / 32

підручник / Ткаченко Н.М. – 6-те вид., доп. і пер. – К.: Алерта, 2013. – 982 с.

15. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика: монографія / Т.М. Сльозко. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 304 с.

16. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / І.Б.Садовська, Т.В. Божидарнік, К.Є.Нагірська. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 688 с.

17. Бухгалтерський облік: концептуальні основи теорії / Шило В.П., Верхо- глядова Н.І., Ільїна С.Б.: навчально-практичний посібник. – К.: Кондор, 2011. – 172 с.

18. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах України: підручник / За загальною редакцією А.М. Коваленко – Дніпропетровськ: ВКК «Баланс-Клуб», 2009. – 736 с.

19. Бухгалтерський облік. Посібник з виконання практичних завдань / За ред. Сахарцевої І.І.: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 556 с.

20. Бухгалтерський облік в умовах застосування інформаційних технологій: монографія / В.О.Осмятченко. – К.: КНЕУ, 2010. – 263 с.

21. Бухгалтерський облік: первинні документи та їх заповнення: Навчальний посібник / Кім Г., Сопко В.В., Кім С.Г. – Київ: Центр навчальної літе- ратури, 2004. – 440 с.

22. Бюджетування на підприємстві: навчальний посібник / О.Є.Кузьмін, О.Г.Мельник. – К.: КОНДОР, 2008. – 312 с.

23. Звітність підприємств: навч. посібник / Г.М.Давидов; Н.С.Шалімова. – К.: Знання, 2010. – 623 с.

24. Облікова політика підприємства в ринкових умовах: навч. посібник / Г.П.Журавель; В.Б.Клевець, П.Я.Хомин / За ред. П.Я.Хомина. – К.: Ви- давничий дім „Професіонал”, 2009. – 320 с.

25. Облікова політика підприємства: навч.-метод. посібник / М.М.Коцу- патрий; О.Г.Бірюк. – К.: КНЕУ, 2010. – 2 73 с.

26. Ощадливе виробництво: концепція, інструменти, досвід: науково-прак- тичне видання / Т.В.Омельяненко, О.В.Щербина, Д.О.Барабась, А.В.Ва- куленко. – Київ: КНЕУ, 2009. – 157 с.

27. Оцінка бізнесу: навчальний посібник / Н.В.Яшкіна. – К.: Алерта, 2010. – 440 с.

28. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічний аспект) Монографія / Пушкар М.С. – Тер- нопіль: Економічна думка, 1999. – 422 с.

29. Управління проектами в підприємницьких структурах: навчальний по- сібник / В.Р.Кучеренко; Є.А.Кузнєцов, О.С.Маркітан. – Х.: Бурун Книга, 2010. – 272 с.